

dr. med. Krešimir ŠVARC

SJEĆANJE NA dr. BRANKA ŠVARCA

Dr. Branko Švarc, jurist, bivši odvjetnik i sudac, spada zasigurno u galeriju izuzetnih koprivničkih intelektualaca prošloga stoljeća, čiji značaj za razvoj društvenih, gospodarskih i kulturnih prilika u našem gradu ne bi smio pasti u zaborav.

Rođen u Koprivnici 1894. kao trinaesto dijete ugledne židovske obitelji, od oca Hinka (krojačkog obrtnika) i majke Regine (domaćice), nakon osnovnog i srednjeg obrazovanja studira pravo u Pragu i Zagrebu, gdje je i doktorirao, da bi potom otvorio odvjetnički ured u Koprivnici. Oženio se Marijom Brozović, sestrom dr. Leandera Brozovića, što ga je zbog tzv. "mješovitog braka" spasilo od pogroma 1941. godine. Odlazi u partizane 1943. godine, gdje jedva preživljava trbušni tifus. Poslije oslobođenja 1945. uključuje se u sudstvo te radi neko vrijeme u Okružnom sudu Varaždin, a kasnije kao predsjednik Kotarskog suda u Koprivnici. Umro je 1972. u Koprivnici, gdje je i sahranjen na Gradskom groblju. Ovo su šturi, osnovni faktografski podaci iz biografije Branka Švarc-a koja je, međutim, ispunjena mnogim kontroverzama. Istaknuvši upravo te kontroverze i promatravši s raznih aspekata bogatu i sadržajnu biografiju Branka Švarca možemo tek tada dobiti pravu sliku o toj izuzetnoj ličnosti.

Nesporno je, prije svega, da je Branko Švarc spadao u red istaknutih intelektualaca svoga doba, s klasičnom naobrazbom, izuzetnom erudicijom i gotovo enciklopedijskim znanjem u najširem smislu te riječi.

Uz to treba, međutim, istaknuti njegovu vedrinu duha, spremnost za šalu, za druželjubivost, otvorenost i pristupačnost – što je sve pridonijelo da je Branko Švarc spadao u red vrlo obljubljenih i popularnih koprivničkih intelektualaca.

Dakako da nije mogao ostati izvan političkih zbivanja, pa se s tim u vezi ističe njegova kontradiktornost, pa čak i paradoks, jer se unatoč toga što je rođeni Koprivničanac, zaljubljenik u grad, Podravinu i njezine ljude, u direktnoj obiteljskoj vezi s poznatim dr. Leanderom Brozovićem, ipak opredijelio za tada omraženu režimsku stranku Jugoslavensku radikalnu zajednicu (tzv. "jerezu" Milana Stojadinovića), kojoj je pristupio kasnih dvadesetih godina i zajedno s kolegom odvjetnikom dr. Vladom Malančecom postao njen istaknuti aktivist. To mu je omogućilo da 1930. bude dogradonačelnik Koprivnice, a od 1933 do 1937. i njen gradonačelnik. Zabilježeni su njegovi politički istupi u vrijeme njegovog mandata kao do- i gradonačelnika, kao što je npr. doček bana Šilovića 1930., doček kralja Aleksandra 1931. godine, sudjelovanje kod osnivanja četničke organizacije u Koprivnici 1834. godine, i doček četničkog vojvode Koste Pećanca 1935., ali i sudjelovanje u velikom crkvenom slavlju 1935., s dočekom hrv. metropolite nadbiskupa dr. A. Bauera i koadjutora dr. A. Stepinca, koje je zajedno s kopr. župnikom S. Pavunićem dočekao kod slavoluka u Mučnoj Reki itd.

No, osim tih, na neki način protokolarnih obveza, njegovo gradonačelnikovanje ostalo je zabilježeno mnogim, za razvoj grada vrlo uspješnim i korisnim aktivnostima. Tako je npr. 1930. aktivirao Odbor poljoprivredno-kulturne izložbe, 1933. izborio se za otvaranje ženskog odjeljenja Šegrtske škole u Koprivnici, izgadio je dug s prebendarskim zborom Kaptola 1933. godine i uspio podignuti novi zajam za razvoj grada. Godine 1934. raspisao je unutarnji gradski zajam. Borio se za opstanak koprivničke gimnazije, koja je 1932. godine bila zatvorena zbog nekih političkih, proturežimskih događaja te je u uspješnoj audijenciji zajedno s dr. V. Malančecom kod kralja Aleksandra na Bledu, uspio ostvariti ponovno otvaranje gimnazije te iste godine. Posebno je bio aktivan u nastojanjima bolje elektrifikacije grada, zalagavši se za priključak na tada već poznatu centralu "Fala", u čemu, nažalost, nije uspio. Posebno je imao sluha za socijalnu problematiku pa je tako grad redovito financirao mjesečnim dotacijama sirotinjsku kuhinju Crvenog križa u Koprivnici, a isto tako 1937. godine zbog zatvaranja tvornice "Danica" i posebnu pripomoćnu kuhinju za otpuštene radnike. Zbog svoje poznate pravdoljubivosti, obavljao je istovremeno i dužnost predsjednika tzv. Suda dobrih ljudi, koji je rješavao manje sporove među građanima.

To su, dakako, tek neke od njegovih aktivnosti, kojima svakako treba pridodati i njegov udio i zasluge u društvenom životu Koprivnice, kojemu je zasigurno davao poseban pečat.

Kao stanovita kontroverznost nameće se podatak da je u isto vrijeme s njegovim političkim aktivnostima, bio i član Hrv. pjev. društva "Podravec" u Koprivnici, i to ne samo kao aktivni član pjevačkog zbora u kojemu je još od 1926. godine pjevao duboki bas, već je u nekoliko navrata bio i član upravnog odbora tog izrazito hrvatskog društva.

HPD "Podravec" osnovan je još daleke 1874. godine na inicijativu Tome Šestaka, koprivničkog kapelnika, skladatelja, orguljaša, osnivača limene glazbe i prvog zborovode novoosnovanog zbora, kojega je vodio sve do svoje smrti 1921. godine Društvo je u toku svoje povijesti imalo padove i uspone.

Najveći procvat "Podravec" je doživio kada je na mjesto predsjednika došao koprivnički župnik Stjepan Pavunić, koji je te iste godine angažirao novog zborovodu Leona Wolfensohna, kantora koprivničke Židovske općine, koji je zbor vodio s malim prekidima sve do 1941. godine, kada je interniran i ubijen u Jasenovcu. S. Pavunić vršio je dužnost predsjednika društva sve do 1942. godine kada se "Podravec" ugasio.

Upravo u ovo vrijeme najvećeg procvata "Podravca", Branko Švarc bio je njegov aktivni član, bez obzira na činjenicu da je "Podravec" imao vrlo naglašeni nacionalni naboj, kojega je posebno isticao upravo Pavunić, vrlo aktivni i angažirani pravaš. Zbog te je činjenice u nekoliko navrata prijetila policijska zabrana daljnjeg djelovanja društva. Pretpostavka je da je upravo Branko Švarc svojim političkim utjecajem sprečavao provedbu takovih zabrana. "Podravec" je tako i nadalje mogao djelovati, organizirajući mnogobrojne koncerte i gostovanja te sudjelujući u svim kulturnim manifestacijama u gradu.

Zanimljiv je podatak da je "Podravec" uz njegovanje ozbiljne, klasične zbarske glazbe – sakralne i svjetovne, u početku njemačko-austrijskih skladatelja, a kasnije sve više i hrvatskih (Lothka, Zajec, Žganec, Stahuljak, Šestak, a i Wolfensohn) – u svoj repertoar uz koncerte ozbiljne glazbe uvrštavao i šaljive napjeve za zbor i solo dionice. Istovremeno, ranih i srednjih tridesetih godina, "Podravec" je vrlo često organizirao i posebne zabave s programom i plesom (npr. fašinske, ali i neke druge). Posebnost tih zabava je u tome, što je svaka od njih imala svoju temu i svoj sadržaj, a autorstvo tih duhovitih kreacija uglavnom se pripisuje Branku Švarcu.

I ostala neka društva u Koprivnici toga vremena organizirali su slične "tematske" zabave, kao što je npr. bila "Noć na moru, "Haremska noć" i "Hollywoodska noć" tada vrlo aktivnog Nogometnog kluba "Koprivnica", no "Podravec" je kod toga otišao korak dalje.

Naime, za svaku je zabavu Branko Švarc napisao prigodni tekst na pozivnici s priloženom prigodnom pjesmicom u kojoj je na šaljiv način, rimom opisao sadržaj programa dotične zabave, ne zaboravivši kod toga upotrijebiti i rugalačku i satiričku oštricu kojima je ismijavao razne tajne i javne poroke.

Uz sve do sada spomenute vrline, ali i mane ove kontroverzne ličnosti, treba istaknuti njegovu izuzetnu sposobnost pisanja i izmišljanja šaljivih pjesama. Bilo je dovoljno spomenuti mu eventualnu temu, dati mu "šlagvort", i on bi začas ispjevao gotovu pjesmu bilo na štokavštini ili češće na kajkavštini, satiričnog ili pak samo šaljivog, duhovitog sadržaja. Kajkavština kojom je pisao, tipično je podravska, možda se može reći čak "koprivnička", s podosta germanizama, kojima su se u to vrijeme još služili brojni građani, posebno trgovci i obrtnici.

Kako je bio izrazito društven, veseljak po temperamentu, druželjubiv, sa širokim krugom prijatelja – bez obzira na političku, vjersku ili bilo koju drugu različitost – ta je izuzetna sposobnost bila u gradu opće poznata i često u raznim prigodama korištena. U lokalnim novinama toga vremena mogu se naći brojne pjesmice s aktualnim sadržajima, doduše nepotpisane, ali koje se također pripisuju Branku Švarcu. No, kao što je već spomenuto, posebno ističemo njegovo sudjelovanje u organizaciji "Podravčevih" zabava, i izmišljanju duhovitih tema i sadržaja. Na te popularne zabave, sugrađane je već animirala i sama duhovita pozivnica autora Branka Švarca, često ilustrirana lijepim, secesijskim vinjetama (naročito one iz tiskare V. Vošickog) kao i popratna pjesma, koja je ujedno bila i svojevrsna najava repertoara.

U programu zabava dominirali su šaljivi igrokazi, popraćeni glazbom, pjevanjem i plesom, šaljive "opere" i sl. Možemo slobodno ustanoviti da su to zapravo bili na izvjestan način počeci kabaretskog kazališta i u Koprivnici, te posebne teatarsko-glazbene forme koju karakterizira zabavno kazalište s ugostiteljskom uslugom, uz šaroliki program s pjevanjem, plesom, humoristično-satiričnim skečevima, obično uz konferansu, koju su u koprivničkom slučaju predstavljale upravo te pjesme Branka Švarca – dakle kupleti u pravom smislu te riječi. Bez obzira što se kabaret općenito smatra rubnom teatarskom pojavom, ipak ove prve kabaretske priredbe u Koprivnici možemo uvrstiti i u dio kazališne povijesti našega grada.

Zahvaljujući Leandri Krulc, kćeri dr. Leandera Brozovića iz prvog braka, sačuvano je u obiteljskoj ostavštini podosta tih spomenutih ostvarenja Branka Švarca, što nam omogućuje da reproduciramo nekoliko karakterističnih pozivnica za "Podravčeve" zabave s popratnim pjesmama, čiji je autor Branko Švarc. Reproducirali smo naslovnice tih pozivnica, dok smo uz njih priložene pjesmice, zbog bolje čitkosti objavili u pretisku.

PURGERSKO POMIRENJE

(1930)

Ima već tomu par stotina let,
Odkad je ostavil on tužni taj svet,
I v črnoj je zemli on našel svoj mir,
Engleski pjesnik – slavni Šekspir.
Vnoge je knige on skupa zestavil
I onda na bini ih svetu predstavil,
Pak če več i davno mu mrtva je glava
Al živa još navek je njegova slava...
A srcu je njegovom zadavalo jade,
Kad videl je kak se purgeri svade,
Pak si je onda zel to vu brigu
I o tom napisal celu je knigu.
"Romek i Julča" – molim v rešpektu –
Toj knigi je ime pri nas v dijalektu.
V toj knigi Vam piše od jenoga grada,
Vu kojem med purgeri nesloga vlada.
"Monteki" su jeni med njimi se zvali
I furt s "Kapuleti" kak vuki se klali.
Kak cucki su režali jeni na druge
Jen drugom je želel da zgine od kuge.
Ali se vu tem baš nekaj pripeti
Kaj nadali nesu se tom Kapuleti
A bormeš Monteki o tom niti čuli,
Tak jeni na druge baš bili su luti.
A Romek i Julča ti bogčeki mladi,
Jen drugoga preveč su imeli radi...
Al kak bi to bilo, dok stari se biju
Da v ljubavi mladi sad skupa živiju?
Pak stareši nesu im ženiti dali
Nek su se dale med sehom još klali.
A mladi, kad ženit baš nesu se smeli,
Od žalosti oni su život se zeli...
To Vam je bilo vu davni vre cajti
Al pri nas je moći i denes to najti
Kad purgeri idu vu razne Vam stranjke
I kak da bi med se postavili plajnke
Jeden se zdrugim nesme spominjat
Jer drugač ga njegovu stanu preklinjat!
Pak da se i pri nas to zlo ne pripeti
Med našim Monteki i med Kapuleti
"Podravec" oče po svojem štatutu
Za obedve stranjke priredit redutu!
I vse Vas poziva i z desna i z leva,

Za vsačije srce tu pesmu popeva,
Da vezda nek vsaki od mržnje se kani
Pak onda nam život bu lepši nek lani!
Četrnog ožujka (to zemi si v glavu)
Tu Podravec sprema baš purgersku slavu
Na koju poziva i mlade i stare
Pravdaše, svadlivce i druge strančare.
Za vse je priredil baš pravo proščenje
Pak slavili bumo mi vsi "Pomirenje",
I da Vam bu srce još bol razveselil,
On v "Domoljub" opet se natrag preselil.
Ne zdevaju više sad reči si grube,
Nek se kak "Romek i Julčika" lube...
Pak zato i Vama na srce ve stavla
Na fašinski tork nek se vsaki zabavla.
A sad mira Vi dajte plinari, centrali,
I vsim magazinom i vodi vu "Fali",
Bar jemput na leto Vi pustite k vragu
I "Šepića hižu" i "baždarsku vagu",
Nego se rajši vinca Vi vžijte,
Pak se ga onak pošteno napijte
Da duplo Vi budete videli vse,
Ne jenu vuličku - neg obedve.
Tak da se i jenim i drugima vgodi
I vsaki po svojoj nek jopca si vodi.
A lepe gospe i Vi frajlice mlade
Baš vu Vas polažem ja največke nade
Jer ljubavi pri Vas baš zlatne su mreže
Da v njima svadljivce vse skupa poveže.
A da Vam bu posel baš išel po žnori,
Vu maškari vsaka nek lepoj se stvori.
Za druge se stvari vre "Podravec" brine,
Da smeha i šale med nami ne zgine,
I zmisilil je kratki al lepi program,
Pred lanjskim ga fašnikom ne bude sram
I mužiku finu naručil za ples
pa makar ga košta i puno penez.
Al spremite zato baš dobre poplate
Kad tancalo bu se još v jutarnje sate.
I nišče nek nejde doma od plesa,
Tak dugo dok čisto presahne mu kesa.
A če nam bu šumelo v glavi i vuhu,
Pemo vsi skupa na kiselu juhu.

U ovom je slučaju, izuzetnom duhovitošću Branko Švarc koristio klasični sukob veronskih obitelji iz Shakespearovog "Romea i Julije", aludirajući na neke "naše Montekije i Kapulete", locirajući ih u političke stranke narugao se njihovim međusobnim prepucavanjima i svadama oko niza lokalnih i komunalnih problema, kao što je tada aktualno pitanje bila daljnja elektrifikacija Koprivnice (pitanje nove, veće plinare, ili priključak na "Falu"), lokacija baždarske vage i sl. U "Podravčevo" ime poziva ih na "purgersko pomirenje" u Domoljub:

VELIKI KONGRES NEŽENJA

(1931)

Spravili smo lajnsko staro leto
(Al je bilo vsima kak zakleto!)
Če novine vzel si kakve v ruke
Vsigdi čitaš samo zlo i muke:
V jenoj zemli čisto prazne kese,
Drugu zemlu strašen potres tresu
V trečoj nema dežda niti kapla
A v četrtj potop vse potapla...
Baš je bilo leto preveč hudo,
Pak i zato neje nikak čudo,
Dok je leto išlo svojem kraju
Mislili smo vsi da več smo v rajju
Pak su polek z vinom punih flaša
Orila kak grom se grla naša:
Jeden drugom srečno leto želil,
Novom letu vsaki se veselil.
Vse do jutra trajale su slave,
Dok več nesu z vinom pune glave
Bile teške za te noge slabe,
Da je vnogi komaj još do grabe
Z mukom mogel na tim nogam stati.
Tam se zrušil pak je ostal spati,
Pune glave – prazne budelare,
To smo eto od godine stare
I još k tomu vsakojačkog jada
Mi donesli v novo leto sada,
Al od novog vsaki očekuje
Da se njemu nova sreća skuje
I vu glavi dela nove plane
V novom letu čeka srečne dane.
Al Fortuna jako je zbirлива,
Pak za vnoge lice svoje skriva,
Nekom sipa pune ruke sreče
Drugomu pak z plečim se okreče.
Jenoga baš z hudom ženom kazni,
Drugomu su žepi navek prazni,

Treči nema sreču vu zanatu
A četrti punicu na vratu...
Tak to ide furt od pamtiveka
Vnogi sreču nigdar ne dočeka!
Ko je mislil, da bu srečen postal,
Če do smrti dečko bude ostal,
Vezda se vu tom računu vkani
Kad je zišel novi zakon lani,
Pak za štibru mora najti para,
Ako neće dojt do oltara
I za vdovce, kak i za vdovice
Došle jesu nove ve pravice,
I za nje se vezda štibra sprema
Ako od njih koji dece nema,
"Podravec" je zato mam odlučil,
Popevačem svojim je poručil
Da se sprema za fašinske dane,
V tork da nišče doma ne ostane.
Nek se vsaki v "Domoljub" mam žuri,
Dečki, vdovci - vsi ob osmi vuri,
Jerbo velka skupščina tam bude,
Osobito baš za mlade lude.
Došle budu frajle i vdovice
Vnoge budu z larfom skriale lice!
Al se zato baš pod larfom skriva,
Gdekad bormeš koja milostiva,
Da o tomu niti muž ne znade,
Da pri hiži ne bude parade
Neg da lepo doma ima mira
Dok od srca dečko joj hofira.
Paklec bu popeval Vam v kupletu,
Kojemu je bole na tom svetu,
Je li dečku, koj se ženit neće
Il je v braku čovek bolše sreče
Al črez telo, vse Vam prejdu trnci,
Dok na binu budu došli crnci.

No med njimi ima dobre lude,
Pak Vas zato od njih strah ne bude,
Koža im se kak od biksa glanca,
Al su došli samo radi tanca.
Tak Vam plešu kakti vu baletu,
Kak još neste videli na svetu.
Točno v taktu, kak i Papov večer,
A med njima – Jožefina Beker.
Osim toga crnačkoga plesa,
Bute vidli suda i procesa
Kak Picoki tuže se z Mudlini

Makar da su podravečki sini,
I još druge bute čuli šale,
Da od smeha pune budu sale.
Dok pak bude konec tom kongresu,
Mlajši budu uživali vu plesu.
A stareši ima druge želje
Polek flaše našel bu veselje,
Zato mladim dajte lepo mira,
Nek si plešu dok im glazba svira,
Če razderu cipele, poplate
Jega dost - kod Geze i kod Bate...

Za ovu fašinsku zabavu, "Podravec" stihovima Branka Švarca poziva sve neženje, stare dečke i udovce da se odazovu kongresu neženja, gdje će se moći sastati s brojnim "frajlama i vdovicama", kako bi izbjegli novu "štibru" za neženje.

U posebnoj kritici komentira kabaretski program te večeri, kuplet Stjepana Pakleca, jednog od najpoznatijih "Podravčevih" pjevača–solista, nadalje komičnu operu u jednom činu, "Ples crnaca" koji plešu "...točno v taktu, kak i Papov večer", uz klavirsku pratnju dr. Slavka Hirschlera. Pap je bio popularni koprivnički urar, koji je uz to vrlo često u svojoj radnji svirao na citru, a dr. Hirschler bio je liječnik–stomatolog.

NAVJEŠTAJ RATA KRIZI

(1932)

Kada v ove teške dane
Prijatela drug zestane,
Komaj dojdu oni blizu
Počmu odmah špotat krizu.
Onda mlate gore – dole
Misle kak bi bilo bole,
Kak bi život bil baš lep
Da je krizi stat na rep.
Al nit vu Ženevi Savez
Neje jošče zmisilil kavez
Kam bi moči krizu deti
I življenje joj zatreti,
Pak je svet već zgubil nadu
Da bu zrušil njenu vladu...
Al v kritičen ovaj čas
Ipak došel svetu spas,
Jer "Podravec" stari svat
Krizi je navestil rat.
I zmisilil je medicine
Da nam kriza od nje zgine.
Zato čujte sada vsi

Ako kriza Vas tišči,
Da na fašnik bu kuriral
I pred Vama demonstriral,
"Podravec" tu proceduru
Protiv krize pravu kuru,
V prvom redu celi zbor
Peval bu joj smrtni kor,
Pesme baš pitome, krotke
Od samoga Frana Lotke,
A naznačil bu im ton
Dirigent naš Volfenson.
Če od pesme još ne zgine
Dojdu druge medicine:
Bormeš ravno iz Bregov
Fošel bu "Ašešor" nov,
Z njim još žena i pandur
Krizi da napraše tur...
Al če niti ovi tri
Nemreju nju zatrti
Onda dojde jedna čurka
Prava naša međimurska:

Gvatan, Hanžek, Som i Mrak
 Pevali Vam budu tak,
 Kakva je to bila tuga,
 "Medimurska strašna kuga".
 Al od cele te strahote
 Čuju se šestaka note,
 Kojima za Karneval
 Gjuro Ester reči dal.
 Pak sad Nežić i Krčmar
 Slavko Zemljak i Zlatar,
 Oču da na fašnik tu
 Pevaju Vam operu,
 Zato nek Vas nebu strah
 Kuge niti jeden mah,
 Kad za slavnu publiku
 Bez pogibli ona bu.

Pak na koncu prosim Vas
 Kad joj dojde zajdni čas,
 Pa kad sablom kugu drgnu
 I življenje joj pretrgnu,
 Ona fletno v čurku praznu
 Bumo vražju svi za kaznu,
 Vteknuli mi nuter krizu
 Da nam više nemre blizu,
 Pak još onda složno skup
 Pošlemo ju mi "per šup",
 Tam gde joj je domovina
 Dale još od Jerešina,
 Blizu severnoga pola
 Tam nek stigne bosa, gola
 Da joj se premrznu kosti -
 Nama ju je bilo dosti!

Branko Švarc se u ovoj zabavi narugao ekonomskoj krizi, a veselim programom nagovjestio joj je rat. Spominju se u izvođenju programa poznata imena "Podravčevih" pjevača, sve od reda uglednih i popularnih koprivničkih ličnosti (Zlatko Krčmar, Gjuro Nežić, Slavko Zemljak, Panta Zlatar, Hanžek i dr.), koji će ratovati s krizom. Ishod "rata" je poznat. Krizu će poslati "per šup" "...Da joj se premrznu kosti, nama ju je već dosti".

VELIKI KUHAČKI TURNIR

(1933)

Kam ti god okreneš lice,
 Širom cele Koprivnice
 Il po onom hodiš kraju,
 Gde po noći cukki laju
 Ili ideš do Šafara,
 Kuševića il Krčmara,
 Od Jembreka vse po mraku
 Dospeš Peri još Seljaku,
 Il v "Domoljub" Ti još pojdeš,
 Rano v jutro doma dojdeš,
 Pak te žena mam zašpota,
 Da ti prava je sramota:
 "Kud se tolvaj v noći skičeš,
 Istom v jutro doma ničeš,
 Gubec Ti još pun je šminke
 Dubravčeve Sevdalinke.
 A ja nek bum gladna kruha,
 Polek takvog potepuha?"
 I još reči vsakojačke
 Da bi komaj vlezle v tačke...

Il pri "Caru" il pri "Križu"
 V koju goder dojdeš hižu
 V Jerešinu il v Nju jorku
 O fašinskom samo torku
 Kaj ga "Podravec" priprema,
 To je vezda glavna tema.
 Ali bormeš neje čudo,
 Da sve muško, žensko, ludo,
 Jer takvoga još programa
 Bilo nigdar je pri nama.
 Ponajpredi fletnim skokom
 Tam "Pod Jalžinim oblokom"
 Bu se zezal muški zbor,
 Ajzenhutov pevati kor.
 Ali joj si njima potom
 Jalžin japa dojdu z botom,
 Pak zalubljeni junaki
 Razbežiju se kak raki.
 Potlam toga za gladuše,
 Za gurmane, požderuše,

Muški zbor i Jurković
 (Kaj popeva kakti ftič)
 Bu serviral još jen trik
 Ovaj svetski "Jestvenik":
 Biftek, ramstek i kotlete,
 Gulaš, tortu i paštete,
 Sarmu, štrukle, marcipane,
 Orehnjaču, patlidane,
 Kobasice, čokoladu,
 Himbersaft i limunadu,
 Šunku, žgance, bakalara,
 Čaja baš iz samovara.
 Luka, prpra i češnjaka,
 Karfijolu, morskog raka,
 Kremu, sira i purana,
 Tursku kavu iz fildana,
 Graha, meda i šalatu,
 Viner šnicl na špinatu,
 Šćuku, krpa i banane,
 I palentu iz Toskane,
 Špeka, rižu i fileke,
 Pogačice, oblizeke,
 Repu, krafle, prepelice,
 Mlade zajce 'z Šalovice,
 Paradajza, makarone,
 Ričeta i malc bonbone,
 Petnajst centi morskog kita,
 Koji su velikog apetita.
 I na koncu za reklamu

Pravu petrinjsku salamu.
 Ali posle tulkog jela,
 Nebi naša pamet smela
 Da se barem jemput v leti
 Starog Nojela ne seti
 Koj je vince rado pil
 Pri tom zdrav i vesel bil.
 Pak vu slavu patrijarki,
 Nojelu i njegovoj arki,
 Bude mešoviti zbor
 Adamičev peval kor.
 Ali kad program taj projde,
 Onda istom glavno dojde.
 "Podravec" se je postaral,
 Da ga nišče nebu karal
 Maškarama - kak se šika -
 V prvom redu čast i dika.
 Al i drugi Vi civili,
 Budete mu gosti mili,
 Korjandoli i konfeti,
 To sikud po sali leti.
 A mlajšima flajsig tanca,
 Da se sve od švica glanca.
 A stareši - dobre vole -
 Nek se sedne mam za stole
 Da se lepo tam zabavla
 I z veseljem se nazdravla.
 Pak si vsaki vgodit more
 Sve do dana - bele zore!

Ovdje se spominje niz u ono vrijeme vrlo popularnih gostionica: Šafar, Kušević, Krčmar, Jembrek, Pero Seljak i Dubravec s poznatim nastupima sevdalinki. U najavi repertoara, B. Š. opisuje sadržaj pjesme muškog zbora i tenora Jurkovića "Jestvenik", s nizom izuzetno duhovitih nabrajanja raznih jela i pila, koristeći se "domaćim" i germaniziranim izrazima kojima su se u to vrijeme služili "gladuši, gurmani i požderuši".

PODRAVEČKO REGETANJE

(1934)

Stari ludi tak veliju
 Fletno leta nam letiju,
 Komaj se obrneš svetom
 Starost ti je već za petom.
 Malo ih je takve sreče
 Kojim starost škodit neče
 Pak još i pod dane stare

Za veselje pesmu mare.
 I naš grad se bormeš štima,
 Da on takvog starca ima
 Koj još v šezdesetom letu
 Pesmu širi svud po svetu.
 Istina je zato prava
 "Podravcu" pripada slava

Jer su zbilam vraži dečki
Ti pevači podravečki,
Kak slavički su tenori
Tak im glas se zvonki ori.
Basi pak i baritoni
Kak da s farne cirkve zvoni,
Ali krunu vu tom kolu
Dajem ipak krasnom spolu,
Jer su alti i soprani
Kak iz opere zebrani.
Zato vsaki sad nek čuje,
Kaj za fašnik tu se kuje...

Vas sigurno intresira
Onaj vrt kraj Maksimira
Gde su jopci, vuki, lavi,
Medvedi i sloni pravi,
Zebre, vidre, orli, noji,
Papagaji v sakoj boji
I još vnogi drugi ftiči
Da je vredno gledet iči.
Al se nišče još ne seti
Dok je bil tam lani v leti,
Da pogleda malo v grabe
Kak živiju naše žabe.
V pravom bi se čudu našel,
Pital bi se: kam sem zašel,
Je li ovo nova moda
Plemenitog žabjeg roda
Da sad vsaka žaba mlada,
Hofiranta ima rada?
Gle! Tam skunkač mladi šeče
Al krastaču staru neče,
Nego svoje žabje lice
Širi tam kraj gatalice,
I od lubavi zdihava,
Dok se ona napuhava,
(Jer kod mladog žabjeg sveta

Vlada takva etiketa)
Da Vas dale ne bi smetal
"Podravec" bu odregetal
O tom jednu lepu skladbu
Vodopivca "Žabju svadbu".
Osim toga zgodnu šalu,
Baš operu jednu malu,
Bu popeval Vama mio
Podravečki slavni trio.
To je pesma od "Tri nosa",
Koja su po svetu bosa
Išla desno, išla levo,
Dok su stigla k nama evo,
Pak nam budu svoje stare
Popevali memoare,
Koj med njima bole more
Krasnog spola steć furore.
Zato vsaka dama mlada
Priliku baš ima sada
Da si nosa naguštira,
Koj njoj bole konvenira,
Pak da takvog odabere,
Da joj paše kak od mere:
Nit predugi nit prekratki,
Nit prehrapav nit preglatki,
Nit prefletni nit prespori
Več da ide kak po žnori,
Tak da potlam se ne žali
Da je nos taj preveč mali...

I još kojekakve stvari
Da se štimung ne pokvari,
Bude "Podravec" spelaval
I na fašnik Vama daval,
I kak jutro ide bliže
Štimung sve se više diže,
Da od smeħa ponorimo
Istom v jutro pemo dimo...!

Kao što se vidi, u ovoj pjesmi Branko Švarc na samom početku, koristeći se brojnim i duhovitim komparacijama, opisuje svoje divljenje "Podravčevim" pjevačima "...kak slavički su tenori, basi i baritoni kak s farne crkve zvoni... alti i soprani kak iz opere zbrani". U nastavku, kao u većini pjesama i ovdje komentira na svoj osebujan način program večeri, prije svega nastup muškog zbora u "Žabljoj svadbi" u kojoj se posebno ističe stih: "Gle! Tam skunkač mladi šeče, al krastaču staru neče, nego svoje žablje lice širi tam kraj gatalice".

Posebno i opširnije opisuje nastup "Podravčevog slavnog tria" (Gj. Nežić, Zlatko Krčmar i Vilko Orlović) u vrlo duhovitom napjevu o "Tri nosa" s vrlo izrazitim erotskim naglaskom.

DOČEK PRVOG AJZLINBANA IZ VARAŽDINA

(1935)

Jedne noći ja sem senjal, bil Vam je to čuden san
Da je z Varaždina došel k nama prvi ajzlinban.
Vsi vagoni Varaždinov puni kak sardelice,
Sem ih pital pokaj jesu došli do Koprivnice?
Varaždinci jednoglasno dali su mi odgovor,
Da su došli k nama slušat Podravečki novi zbor.
Još su rekli da su šteli Ludbrežani z njimi doč
Al je bilo vse prepuno, morali ih stirat proč.
Još se više jesem čudil kad su Varaždinci mam
Vsi od reda i na pamet celi poznali program:
"Zbog poljupca" od Šestaka (mešoviti peva zbor)
Rekli su mi da ponorel več je v nogi mladi stvor.
Ferstera "Razbitu čašu" muški zbor popeval bu
Vnogi od Vas več doživel takvu je komediju.
Ali to bu vse diskretno, ne bojte se za škandal
Jer je "Podravec" odlučil da to bu elitni bal.
Umetniki i poete koji mori žeđa, glad
V nobl društvu njima vele, da su to "Bohemi" sad.
O tom slavni Gjuro Prejac skomponiral je kvartet
Pak i ova tema tamo bude došla na tapet.
O zemaljskom onda raju bu se peval jen kuplet
Bračni život prvih ljudi o čem jošče nezna svet.
I još razne druge šale, tomu nebu konec, kraj
Da bu vnogi od Vas mislil da je došel v pravi raj...
Zato glečte da nas nebu od tih Varaždinov sram
Pak se vsaki nek požuri ulaznicu kupit mam.
Tak do jutra nek se meša šala, pesma, smeh i ples
Za to se bu več pobrinul akademski slavni des.
A kad jemput jutro svane onda bumo celi zbor
Koji trezni koj' pijani išli svi na kolodvor
Mašinistu z Varaždina prosili mi bumo tam
Da s pepelom od mašine on posipa glave nam...

Tak sem senjal cele noći, prešla mi je kak jen čas
Al pred jutro baš na naglo zbudil me je ošter glas.
Ja se trgnem, bilo mi je kak da v glavi imam šus,
A pred hižom čujem trubit varaždinski autobus...

Ova zabava predstavlja u to vrijeme još uvijek samo san i iluziju Koprivničanaca koji su željno očekivali željeznički spoj s Varaždinom, što se ostvarilo tek 1937. godine. Branko Švarc opisu-

je prvi vlak "ajzlinban" iz Varaždina, "pun kak sardelice", a Varaždinci su specijalno došli čuti novi "Podravčev" zbor, dakako uz bogati komentar. Pjesma završava – buđenjem iz sna, i trubom varaždinskog autobusa.

HERINGŠMAUS

Poslije fašinskih zabava, "Podravec" je za svoje zaslužne članove koji su se posebno istakli u organizaciji fašinskih zabava, a i za određeni krug prijatelja društva, priređivao intimnija druženja na "Pepelnicu", pod nazivom Heringšmaus. Prvi dio te riječi navodi na ribu – haringu, dakle aludira na korizmu i post, ali drugi dio "šmaus" prema njemačkom znači obilat u gozbu i užitak. Iz te kovanice može se, dakle, uočiti sadržaj i smisao takovog okupljanja. Kao i za ostale "Podravčeve" zabave, tako je i za ova intimnija druženja, Branko Švarc ispjevavao prigodne pjesmice, a njihovo reproduciranje ovdje najbolje ilustrira karakteristične detalje tih zabava.

Posjedujemo tri takove pjesmice: "Heringšmaus pri Krčmaru" koja se odnosi na vrlo agilnog člana društva, Zlatka Krčmara, inače vlasnika vrlo popularne gostionice, a dvije ostale pozivaju članove na "Heringšmaus" u hotel "Križ", tada uz svratište "Car" vrlo obljubljeno mjesto okupljanja. Sve tri se odnose vjerojatno na rane tridesete godine.

Uz takove pozivnice i priložene im pjesmice, u obiteljskoj ostavštini Branka Švarca ostalo je i drugih literarno-poetskih djela, od kojih ovdje izdvajam pjesmu:

"GORIČKA IDILA"

Motto: Oj jesenske duge noći...
Vidiš one tam gorice, vidiš onu klet ti belu,
V kojoj naša marna Teca tu preživi jesen celu?
Vu komori preša stoji, tužno cvili preša stara,
Žal joj grozdja, koje vezda z terhom tu vu mošt pretvara.
Teca skače simo, tamo, s kuta v kut se ona žuri,
A spod preše samo zmirom v lagve slatki moštek curi.
Gda-gda zeme Teca čašu, malo mošta si natoči,
Jer bez pića teški posel neje bormeš delat moči.
Tak to ide z rana jutra, tam do kasne noći črne,
Dok od dela preveč trudna, samo v postel se prevrne.
I za čas već dobro hrče, sen obuzel trudno telo.
Al vu črevu mošt ne spava, neg je počel svoje delo...
Tak je pričel da šarafi "Periculum in mora" trubi,
Tu sad više nema šale, niti da se vreme gubi!
Jerbo sporost v takvem času, to vam velim čist za stalno,
I za gaće i rubaču zvršit mogla bi fatalno...
Pak s posteले vu rubači sve od straha skoči Teca:
"Mili Bože, kak bum došla ja, bogica do šekreta?"
Ali vani noć je črna, kiša leva kak z vedrice,
Strela puca sad za strelom, ženiju se coprnice!
Dešperatno Teca stoji, hiće pogled desno, levo,
Al sve jakše i sve bole mošt šarafi tužno crevo.

Zdeni znoj ju već obleva, tešku ona muči muku,
 Al' vu zadnji čas se seti i pod postel pruži ruku.
 I gle čuda, kak vu priči, sve je ipak zišlo sretno.
 S postele je lonček zvekla i sela se na njegov fletno.
 Pak uz pratnju muklih tona složenih vu čudnoj skali
 Za sekundu pun do vrha bil je ovaj lonček mali...
 Kak na carskom sada tronu Teca sedi pak se smeška,
 Jer ju ovaj lonček mali spasil sad od jada teška.
 Puna fale njoj vu mozgu istina se stara javi:
 Da se samo vu nevoli prijatelji znaju pravi!
 Vu zahvalnom svojem srcu, koje pliva, puno sreće,
 Zaklela se, da do groba prijatelja zabit neće!
 Ali jedno ipak prosi, pol vu zbilji, pol vu šali,
 Kaj za njenu "velevrednu" taj je lonček ipak mali:
 Pak će jemput – ne daj Bože – lonček ovaj njoj poteru,
 Da joj prije kupnje drugog za sigurnost zemu meru...

Nakon idiličnog, jesenskog "štimunga", u pjesmi prevladava duhovitost koja prikriva eventualnu i tek naznačenu frivolnost.

"U LJETNOJ NOĆI"

Motto: Sinoć mi se snilo
 Da je moje tilo
 Kraj Tvojega bilo...

Ima jedno mjesto malo,
 Topusko se ono zvalo,
 Gdje u parku table nove
 Sadržaju riječi ove:
 "Neka znade svaka glava
 Da se nesme gaziti trava
 Čija gore stupa noga
 Toga čeka kazna stroga."
 Al' u ovo vrijeme ludo
 Ipak tu se desi čudo.
 Jednom, tek što zora rudi,
 Tko prolazi, svak' se čudi:
 Je li san to ili java,
 Zgnječena u parku trava,
 Pa usprkos teške globe
 Kolike li ljudske zlobe?
 No što krije noć ta bajna,
 Ostati će vijekom tajna
 Za profane te figure
 Filistarske kreature.

Tek poeta rukom smjelo
 Podiže sa tajne velo
 Što pokriva sudbu krutu
 Na zemaljskom našem putu.
 Patnje, boli, tuge, sreće,
 I sve što nam dušom kreće,
 On zahvaća maštom pjesme
 Pa ih poput ptice lake
 Nosi nebu pod oblake,
 Tuđoj sreći pjesmu poje,
 Pjesmom blaži boli svoje,
 Dok ljubavi slatko vrelo
 Drugom krijepi duh i tijelo...

A sad čujte, u samoći
 Što se zbilo one noći:
 Ima jedna klupa mala,
 Što bi svašta pričati znala,
 Mnoge zgode i parade,
 Da joj višnji govor dade.
 Ali jer to bit' ne mora
 Bog joj krati dar govora.
 Ovu klupu baš diskretno
 Odabere Jelka sretno

Da za "štant" joj ona služi,
Dok joj oko parkom kruži
I na mušku divljač vreba...
Ali gledaj – ko iz neba
Baš u pravcu, gdje je klupa
Bezbrizno naš Veljko stupa
Ni ne sluteć', da ga čeka
U zasjedi slatka meka...
Što se dalje moglo zbiti
Lako ćete pogoditi.
Kada srce burno bije
Tad se tijelo s tijelom sljubi
Tad se svijest i pamet gubi
A u slasti tijelo tone
U beskrajnost vasione...
Da primakneš sada uho
U to noćno doba gluho,
Tad bi čuo s trave meke
Uzdisaje čudne neke
Što se u noć tamnu gube
Kao da se dvoje ljube...
Al' za časak nastaje tiše
Mirnije sad dvoje diše...
Pa šapćući lijepa Jelka
Tad upita svoga Veljka:
"Čuj deližo s ravne Bačke,
Ti si čudi baš junačke
Kraj odličnog svoga alata
Ti si majstor tog zanata..."

Tek mi želja neda mira,
Jel' tvoj pištolj repetira?"
Veljko ni riječ ne izusti
Već ponovno paljbu pusti...
I opet se s trave meke
Uzdisaje čulo neke
Što se u noć tamnu gube
Kao da se dvoje ljube...

Al' već sitne ure biju
Svršit valja "Glanz-partiju"
I u zemlju plovit sada
Kuju zovu svi "Kanada"
Gdje vesele pjesme ore
Od sumraka pa do zore...
No po svjetskom tom poretku
Ići mora sve svršetku,
Pa i ljubav – čedo raja –
Mora imat svoga kraja.
Al' je strašno s ovih slasti
U samoću opet pasti
Prošlu ljubav oplakivat
I suzama lice mivat...
No za ljubav tko se rodi
Snađe se u svakoj zgodi,
Pa je od svoga kavalira
Jelka dobila peškira...
Sad u isti suze briše,
Kad za Veljkom još uzdiše...

Ovom se pjesmom aludira na neke konkretne osobe iz ondašnjeg društvenog života Koprivnice, čiji je identitet autoru ovih redaka poznat, i njihove, očito, posve realne dogodovštine u Topuskom, onda Koprivničancima vrlo popularnom lječilištu. Ovo je jedna od rijetkih pjesama na štokavštini. Njena duhovitost akcentuirana je stanovitim erotskim nabojem.

Slijedi jedna manja pjesmica, za koju se ne zna kojom je prilikom ispjevana, a tretira vječnu temu "istočnog grijeha" i odnosa muškarca i žene. Branko Švarc na njemu svojstven način razrješava tu biblijsku enigmnu.

1.

Negda, tomu je vre davno
Bog je stvoril ovaj svet
I za ovo delo slavno
On potpisal je dekret.
Adamu i njegovoj ženi
Stvoril je na zemlji raj
Al je onda vrag pekleni
Vsemu tom napravil kraj.
Radi jabučnoga dreva
Mene je to reći sram
Morali su Adam i Eva
Letet fletno z raja van.

2.

I od onda na tom svetu
Nema mira blaženog
Muž i žena vu duetu
Pravdaju se radi togodine
Svaka žena špota muža
Da je Adam skrivil to

Muž pak ženi dokaz pruža
Da od Eve dojde zlo.
Mislim nit do sudnjeg dneva
Svađi nemre kraju bit
Je li Adam ili Eva
Imal bolši apetit?

3.

Zato gle današnju Evu
Jako malo jede sad
Makar da joj nutri v črevu
Kak vu kotlu kruli glad.
To nek bude dokaz živi
To je Evin pravi gest
Adami su svemu krivi
Eva nije štela jest.
Al' ja mislim v starom veku
Morti neje bilo tak
Pak Evinom je teku
Bole prijal rajski zrak.

Branko Švarc, osim svega navedenog, bio je i stalni suradnik poznatog koprivničkog nakladnika Vinka Vošickog, koji je nekoliko godina izdavao među brojnim publikacijama i kalendare. Tako spominjem "Šaljivi pikantni kalendar" iz 1929. i 1930. u kojima je Branko Švarc objavio nekoliko pjesama. Iz tog ciklusa izdvajam pjesmu iz 1929., pod naslovom:

"LETNA POPEVKA ZA ZIMSKE DANE"

Vu kronikam starim moći je najti,
Kako lepo je bilo v negdašnji cajti,
Pesniki kak su živeli fino,
Slavili pesmu, ljubav i vino.
Za njih'vu se ljubav trgale žene,
A gozbe su njima dali "mecene".
I pesniku vsikud su širili slavu
I z lovorom kinčili njegovu glavu.
Tak lepo je bilo vu starem svetu,
Gda Rim i Atena su bili vu cvetu.
A gda je tim gradom ocvela vre slava
Jošće se štimala pesnička glava.
I v srednjem veku vse dame mlade
Pesnike navek su primale rade,
Da si prikrate dosadu svoju
gda muži im bili v križarskom su boju.
Čez oblok turnja glavicu tura
I z okom išće tog trubadura,
Koji još lepše neg slavuj i ševa

Pred vrati njezinog dvora popeva.
I onda žurno v susret mu hodi
I z ručicom malom v dvore ga vodi,
Pak ga pogosti i z jelom i z pilom
A oči joj se sjaje vu pogledu milom.
A on joj popeva, ah, da je divota,
Najlepše čase iz svog života.
A ona ga sluša i vsaku reč guta,
Da vura joj traje kak jena minuta.
I, to se vre razme, onda na kraju
Našli se jesu vu zagrļaju.
I nišće joj zato naj ne zameri,
Če se i svojemu mužu zneveri...
Ali prije neg se jutro pojavi
Pesnik postiha dvore ostavi.
A suznog oka prati ga dama,
Nesrečna kaj je ostala sama.
Ali on dale iti ve mora
Da opet popeva kraj drugoga dvora

I pesmu novu slaže vre v glavi,
Za lubav novu da ju pozdravi.
I tak je on hodil od leta do leta,
Od dvora do dvora vse širom sveta.
Na vsakomu dvoru gdegod se pojavil,
On ranjeno srce tam je ostavil.
I navek nove lubil je žene,
A prijašnje deval med uspomene!
Al gda je došlo doba moderno
Za pesnike prišlo vreme čemerno,
Ar za njih denes nigdo ne mari
I v modi su samo još filmski "stari".
I vsaki misli v današnje doba,
Da pesma se mora trgovat kak roba
I da to ide kak film vu kinu,
A pesnik vsaki da ima mašinu,
Pak treba samo okrenut kotače
I pesma gotova z mašine vre skače!
Tak i Vošicki baš vezda vu leti,
Da pesmu spopevam najemput se seti
I čist jednostavno on meni dojavi,
Da se za njega pesma napravi!
Jer kolendare štampal bu nove,
V njima bi štampal i stihove ove.
Valda on misli da pesme popevat
Tak lehki je posel kak čurke nadevat?!
Em voda je skorom presehla vu Dravi
A kak ne bi stih i vu mojoj glavi!
Ne rastu pesme v prasečem črevu
Nit se vu vrtu beru na drevu.
Pesma se rađa vu pesničkoj glavi
I pesnik ju z mukom na svet ov postavi.
I kaplice vnoge znoja preleva,
Prije neg koju pesmu spopeva.
Vu glavi svojoj on pesmicu snuje
I vse bez kladvica on stihove kuje.
I stih za stihom iz glave on vadi
I vse bez hobliča onda jih gladi.
Ali jih bormeš i kvrgastih ima
Pak jeden z drugim neče da štima...
Još da se setil v mesecu maju
Gda pesma se javla na vsakomu kraju,
Gda v srcu vsakom lubav se budi
I srce samo pesmicu gudi,
O lubavi šepče reči tak slatke
I samo ih slaže vu stihove glatke...
A ne ve v leti, gda sunce tak žari
Za lubav i pesmu nišče ne mari.

A ja nek popevam i kuplem se v švicu,
Gda drugi se vozi na "Šodericu",
A v zimi se budu seli kraj peči
I čitali budu pesmu smešeči.
Niti mi nigdo rekel bu fala,
Još vnogi bu rekel da ništ ne vala!
Ali se zato nadam da k letu –
Ako Vošicki bu još na svetu –
Pak si bu opet pesmu naručil,
Da mi to bude još v maju poručil!
Ve mi je lekše, ze srca sem stresel
Teret, koj dugo vu srcu sem nesel.
A niti Vošicki ne bu se srdil
Kaj sem ga ovde malo izgrdil.
Ali pri tom ipak od samoga jada
Čisto z koncepta zišel sem sada.
Vu glavi šumi mi kakti vu mlinu,
A stihovi skaču kak slike vu kinu.
I če bi se baš i naglavce postavil
Ne bi med njima ve reda napravil.
Zato bum samo vu kratko nabrojil:
Kakvu sem pesmu vu glavi si skrojil:
O vsemu i vsačem štel sem popevat
Vsakomu svoje štel sem nadevat:
O "promenadi" vu nočni kmici,
Kaj nigdi nema kak v Koprivnici,
O "sajfcer–aleji" gde izmed cipresa
Se uzdahi dižu visoko v nebesa,
O mladom dečku i staroj babi,
O "ringelšpilu" i "šodergrabi",
I zabave štel sem opisat i tance
I onda po redu nabrojiti pijance
Za vsakog povedat kak je nadaren,
Na kuliko litri koj je baždaren.
I z prstom vupreti na njihove mane,
Bu lepše neg lane.
Al če za vsakog rekel bi pravo
Vnogi bi onda zišel grbavo.
A onda bi mogel i meni koj reči:
Pred svojimi vratmi najpredi zmeči!
A gda pred svojim nesem još pomel
Zato o vsemu rajši bum čkomel.
Vsaki naj ima svoje veselje.
A k novom letu to su mi želje:
Naj vsaki dela kulkogod može
da se vse skupa vu lubavi slože,
Pak nam bu srečno to novo leto:
Devetnaest stotin dvaest i deveto!

Dr. Branko Švarc.

HRVAT. POPEVAČKO DRUŠTVO „PODRAVEC“
VU KOPRIVNICI

PRIREDUJE ZA SVOJE PREŠTIMANE ČLANOVE I
DRUGE PREŠTIMANE PRAVDAŠE, SVADLIVCE I
STRANČARE VELIKO

PURGERSKO POMIRENJE
ZE ŠALIVIM KONCERTOM I TANCOM,

KOJE SE BUDE OBRŽAVALO NA DAN ZAJDNEGA FAŠ-
NIKA KAKTI NA ČETRTOGA OŽUJKA 1930. LETA OB OSMI
VURI NA VEČER VU VSM PROSTORIJAMA „DOMOLIUBA“.
A NA KOJE VAS Z VAŠOM PREŠTIMANOM FAMIJOM
NAJLJUDNEŠE POZIVLE.

ULAZNINA JE: ZA ČLANOVE 10 - DIN, A ZA DRUGE PRAVDAŠE, SVAD-
LIVCE I STRANČARE 12 - DIN.

MAŠKARE DOBRO DOŠLE, I ZETAJU SE V EKSTRA SOBLI ODE SE
BUDU DISKRETNŌ LEGITIMIRALE.

ZA SVE DRUGE HUNCLUTARIJE POBRINUL SE JE VEČ

ODBOR.

Program:

koj se bu spelaval zmed plesa:

1. Špoljar: Idu, idu snoboki . . . mješ. zbor;
2. W. i Š. Kad sam bio još mlad . . . couplet pjeva g. Paklec;
3. . . .: Kurve, mješ. zbor sa predigrom;
4. . . .: Amalija, šaljivi tercet, pjevaju gg. Wolfensohn (tenor)
Štauduar (bariton) i V. Zlatar (bas);
5. . . .: Veseli uapšenik, šaljivi igrokaz u 1 činu sa pjevanjem
izvadaju gg. Nežić, Krčmar i Orlović.

Hrv. pjev. društvo „Podravec“ vu Koprivnici sazivie na sam
fašenski tork, kakti 17. veljače leta 1931 ob osmi vuri na večer
vu vse prostorije „Domoljuba“

VELIKI KONGRES NEŽENJA

na koji prisiva sve frejše, daške, vdovice, vdovice i one, koji bi
to radj pošgli.

Za maškare extra soba rezervirana.
Ulaz slobodan Pjes do ranje

Hrv. popevačko društvo „Podravec“ u Koprivnici

===== daje =====

ovime na znanje svim svojim prijateljima, znancima i saveznicima
da bu na sam fašinski tork
dana 9 velječe 1932 ob pol deveti vuri na večer u svim hižama
„Domoljuba“ objelodanil

NAVJEŠTAJ RATA

KRIZI

i svim njezinim pomagačima, kao bokčiji, besposlici i t. d. i t. d.
pak je stoga slobodan pozvati Vas i preštimanu familiju na ovu sve-

===== čanu zmešariju. =====

ULAZNICA PO GLAVI 7 DIN. 50 PARA.

Tko nema ratne uniforme može se obući za maškaru.

Posle rata, tanec do jutra.

ODBOR.

HRVATSKO POPEVAČKO DRUŠTVO „PODRAVEC“ VU KOPRIVNICI

pripravlja

*na sam fašinski tork dana 28. veljače 1933 leta, ob pol deveti
vuri na večer vu svim hižama »Domoljuba«*

VELIKI

KUHAČKI TURNIR

*na koji se časti pozvati svoje preštimate članove i druge pre-
tišmane gladuše i požderuše z još štimanešim familijama i
najštimanešim maškarama.*

ULAZNINA 7 Din. 50 p. po komadu.

Korjandoli

Izbor »Miss Podravec«

Zmije

ODBOR

*Hrvacko popevačko društvo „Podravec“
vu Koprivnici*

priprema

*na fašinski torak, 13. veljače 1934. leta, ob pol 9.
vuri na večer vu svim hižama »Domoljuba« veliko*

Podravečko regetanje

s popevanjem, tancom i drugim huncutarijama

*na koje se štima pozvati svoje preštimate članove, i
sve druge preštimate zabare, krompače, picoke i
mudline v civilu i v maškarađi*

ULAZNINA JE PO PERŠONI 10 DINAROV

Maškare se sakupljaju v posebnoj sobi.

ODBOR

TRACA LOBOREC, KOPRIVNICA

Hrvacko popevačko društvo „Podravec“ vu Koprivnici

*POZIVA SVOJE PREŠTIMANO ČLANSTVO I VSE DRUGE PREŠTIMANE ZNANCE
I PRIJATELE, DA 5. MARCIJUŠA 1935. LETA, OB 8. VURI NA
VEČER DOJDU VU »DOMOLJUB«, GDE SE
BUDE OBAVIL VELIKI DO-
ČEK DOLASKA*

PRVOG AJZLINBANA IZ VARAŽDINA

*KARTA ODO-
VUD DO VARAŽDINA
I NATRAG KOŠTA SAMO 10 DINAROV,
BEZ OBZIRA NA KLASU. V CUG SE PRIMAJU I MAŠKARE.*

O d b o r

Dakako da nisam pozvan davati bilo kakovu eventualnu literarnu ocjenu i vrijednost priloženih pjesama. Prepuštam to kompetentnima, no ja sa svoje strane mogu jedino ustvrditi da sve imaju intelektualističku osnovu, da su vrlo duhovite, neke satirične s izrugivanjem raznih poroka i da se lijepo rimuju. Neke imaju i blago erotičnu komponentu, a sve su bogate i alegorijama i metaforama te aluzijama na konkretne događaje i ličnosti, najčešće uz upotrebu naše domaće kajkavštine.

Moj cilj je bio s jedne strane pokušati prikazati bar djelomice kako su živjeli i kako su se zabavljali naši stari u našem gradu, uglavnom oko tridesetih godina prošlog stoljeća. Mislim da je i to dio naše povijesti, a toliko je drugačiji od suvremene.

S druge strane pokušao sam prikazati ličnost Branka Švarca s jednog drugog aspekta, sa željom da se ta ličnost percipira ne samo na temelju suhoparnih arhivskih materijala (koji se mogu možda i selekcionirati).

Koristio sam se osobnim sjećanjima, koje dakako mogu biti subjektivna, ali sam zato priloženom dokumentacijom pokušao istaknuti njegove opće ljudske osobine, te njegov značaj za razvoj društvenog života u našem gradu – što ga sve skupa uvrštava u red istaknutih ličnosti u galeriji osebnih građana Koprivnice prošlog stoljeća.

IZVORI:

1. FELETAR, Dragutin: Glazbeni život Koprivnice, Koprivnica, 1977.
2. KOLAR DIMITRIJEVIĆ, Mira: Prvi prilozi za židovski biografski leksikon, Novi Omanut, Zagreb, 2000.
3. KRUŠELJ, Željko: U žrvnju državnog terora i ustaškog terorizma, Koprivnica, 2001.
4. MRDULJAŠ, Igor: Zagrebački kabaret, Zagreb, 1984.